

Kortlægning af dans og musikdramatik i Danmark

Vidensopsamling

November 2025

Center for Kulturevaluering har udarbejdet en uafhængig, forskningsbaseret undersøgelse, der kortlægger strukturer og undersøger rammer for dans og musikdramatik i Danmark. Dette arbejde er den første dybdegående undersøgelse af disse kunstområder inden for de senere år.

Kortlægningen ser nærmere på dans og musikdramatik som en del af det samlede scenekunstlandskab. Inden for dansen omfatter det den klassiske ballet, samtidsdans samt street/club dance, mens det inden for musikdramatikken dækker opera, musicals samt musikteater og teaterkoncerter.

Undersøgelsen kortlægger forholdene for de to kunstområder herunder, hvordan de to kunstområder indgår i det samlede scenekunstlandskab, og undersøgelsen giver indsigt i forskelle og ligheder mellem de to områder. Augustinus Fonden har bestilt undersøgelsen med det formål at få input til udviklingen af fondens filantropiske arbejde på scenekunstområdet. Samtidig kan andre med interesse i dansk scenekunst få gavn af rapporten.

Undersøgelsen bygger på et omfattende kvantitativt og kvalitativt datagrundlag. Dette inkluderer analyser af tilgængelige register- og publikumsdata samt indsamlede spørgeskemadata (317 besvarelser fra kunstnere inden for dans og musikdramatik) og uddybende interviewindsigter (52 interviews med kunstnere, institutioner, producenter og nøglepersoner på tværs af dans og musikdramatik).

På baggrund af det omfattende materiale giver undersøgelsen et samlet billede af de kunstneriske, økonomiske og strukturelle forhold inden for de to felter i Danmark.

For uddybende viden og perspektiver henvises til den fulde undersøgelsesrapport.

Sammenfatning

Stærke rødder og strukturelle udfordringer

Dans og musikdramatik er to veletablerede genrer i dansk scenekunst, som i disse år begge gennemgår en positiv udvikling både kunstnerisk og i mødet med publikum. Samtidig er områderne præget af strukturelle forskelle og udfordringer, som påvirker deres bæredygtighed og udviklingsrum. Undersøgelsen viser, at:

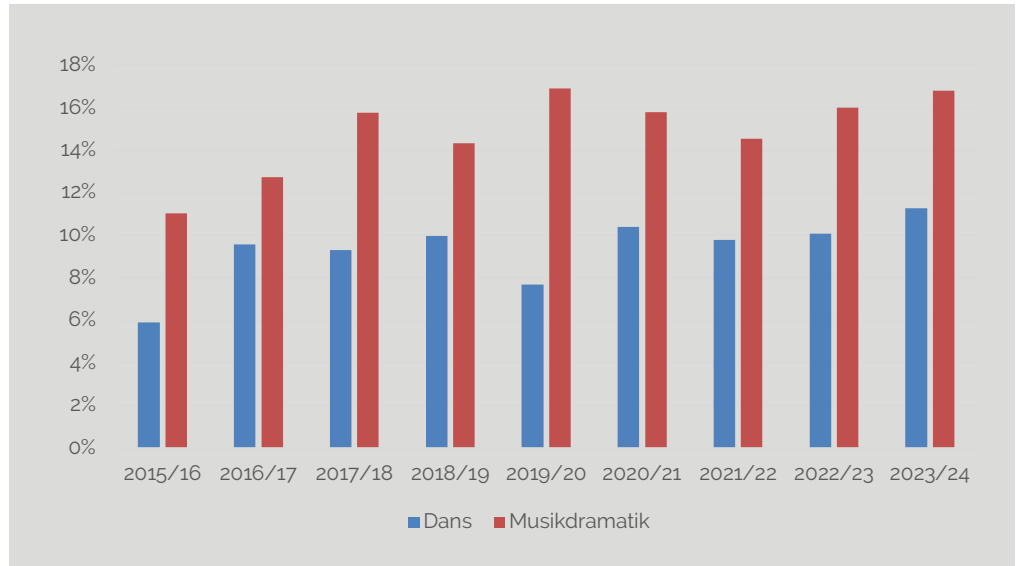
- Både dans og musikdramatik oplever en svagt stigende udvikling i publikumsopbakning på trods af, at det samlede antal tilskuere til scenekunst er svagt faldende. Musikdramatikken finder især sit publikumsgrundlag inden for musicals og musikteater/teaterkoncerter, mens ballet er den klart mest populære dansegenre. Begge områder viser stor fornyelseskraft både internt og i samspil med andre kunstområder.
- Begge kunstformer fylder mindre i den statslige scenekunststruktur, end skuespil, og særligt dansen bliver i høj grad produceret i det såkaldte "frie felt". På tværs af

institutionsteatre og frie grupper fremhæves det som en udfordring, at produktionssystemet og støttestrukturerne er bygget op omkring nyopsætninger. Det gør det til en udfordring at genopsætte forestillinger og sende dem på turné, hvilket både begrænser indtjeningsmuligheder og betyder, at værkerne får en kort levetid. Dertil kommer, at scener og netværk er koncentreret omkring København, hvilket begrænser adgangen til et geografisk bredere publikum.

- Mange kunstnere arbejder under ustabile vilkår med lave indtægter og korte ansættelser. Usikkerheden gør det vanskeligt at skabe langsigtede karriereveje og hæmmer udviklingen af bæredygtige miljøer.

Figur 1.

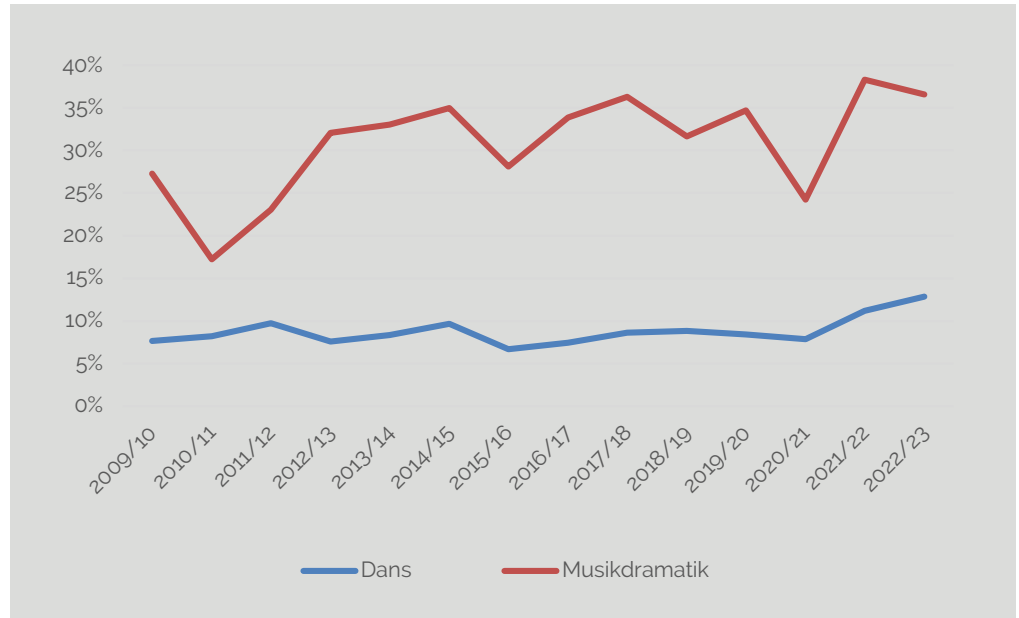
Andel af det samlede antal støttede scenekunstproduktioner på statsstøttede og statsligt godkendte teatre, der er henholdsvis dans eller musikdramatik.

Kilde: Danmarks Statistik (SCENE02 og SCENE02A)

Figur 2.

Udviklingen i dansens og musikdramatikens andel af det samlede tilskuertal til scenekunst i Danmark.

Kilde: Danmarks Statistik (SCENE01B, SCENE04, TEAT3).

Finansiering

Det er primært staten, der finansierer produktion og præsentation af scenekunst. Det gælder også inden for dans og musikdramatik. Nogle af de væsentligste, finansieringsmæssige spørgsmål handler om fordelingen mellem forskellige dele af scenekunsten og om forholdet mellem støtte til institutioner og støtte til frie grupper. Her adskiller dansen og musikdramatikken sig ikke væsentligt fra det øvrige scenekunstmråde.

Den kommunale støtte til scenekunst ligger ret stabilt, og støtten gives typisk via ordningen for små storbyteatre eller egnteatre. Herudover giver en del kommuner støtte til lokale frie grupper eller scener.

Størstedelen af Statens Kunstfonds midler til dans og musikdramatik går til produktion. Især blandt kunstnere inden for det frie felt spiller Statens Kunstfond en afgørende rolle for produktion af scenekunst.

De private fonde spiller en aktiv rolle i forhold til især finansiering af projekter, strategiske indsatser og byggeri. Både de frie grupper og institutionerne er afhængige af den ekstra mulighed for finansiering, som fondene udgør.

Tværgående resultater

Dansens og musikdramatikens forhold til publikum

Musikdramatik og ballet har flere tilskuere pr. produktion, end hvad man gennemsnitligt ser på tværs af alle scenekunstgenrer, mens den øvrige dans har færre.

Publikums mæssigt ser udfordringerne ret forskellige ud inden for de forskellige dele af dansen og musikdramatikken. Især samtidsdansen har, trods en positiv udvikling, stadig et relativt lille publikum, hvorimod især musicals har en meget bred publikumsappel. Inden for dansen er der et stærkt ønske om at komme bredere ud, mens der omvendt inden for musicalområdet er et ønske om også at kunne satse på det smalle og eksperimenterende.

Ifølge opgørelser fra Danmarks Statistik var 'musicals og operette' i sæson 2022/23 den mest udbredte undergenre inden for musikdramatik. Den tiltrak 40% af det samlede antal tilskuere. 36% af tilskuerne inden for musikdramatik så musikteater og teaterkoncerter, mens 24% så opera. Inden for dansen tiltrak ballet hele 85% af det samlede antal tilskuere. Inden for både dans og musikdramatik er der et ønske om at nå et endnu bredere publikum.

Kunstnerisk udvikling inden for dansen og musikdramatikken

En lang række aktører inden for såvel dans som musikdramatik oplever en positiv udvikling, som afspejler de æstetiske og kulturelle strømninger, der kendetegner vores tid. Begge scenekunstmråder oplever også en udvikling mod flere tværaestetiske formater, hvor grænserne mellem genrer udviskes. Musikdramatikken placerer sig mellem musik og scenekunst og indgår i en række forskellige formater på tværs af de to områder. Dansen befinder sig i et tværaestetisk felt, hvor den blandt andet nærmer sig billedkunsten, hvilket også ses i en række samarbejder med museer, kunsthaller m.m.

På begge områder er der etableret klare og veldefinerede talentveje for dem, der ønsker at forfølge en karriere. Inden for musikdramatikken er der professionelle uddannelser forankret på uddannelsesinstitutioner inden for såvel scenekunst som musik. Dansen er uddannelsesmæssigt forankret i scenekunsten. Inden for begge områder uddanner kunstnerne sig enten inden for den klassiske tradition (ballet og opera) eller inden for de moderne former (samtidsdans og musical).

Børn og unge som målgruppe

Der produceres både dans og musikdramatik til børn og unge. Særligt dansen har en veletableret pædagogisk tradition, hvor formidling, undervisning og deltagelse går hånd i hånd. Musikdramatikken er mindre udbredt på børneområdet, men mange børneteatre inddrager musik som et fremtrædende element.

Strukturer fremmer nyproduktion frem for genopsætninger og turné

Især dansen bæres af selvproducerende kunstnere og kompagnier med begrænset økonomisk sikkerhed og få institutionelle rammer. Det frie felt er drivkraft for fornyelse, men også præget af økonomisk skrøbelighed. Kunstnerne er afhængige af at skabe nye produktioner for at opretholde indtægt og synlighed, mens genopsætning og turné er vanskeligt at få finansieret. Også inden for musikdramatikken er det svært at genopsætte og turnere. Her er situationen lidt anderledes, fordi produktionerne typisk er både større og dyrere, hvilket i sig selv kan gøre det svært at finde økonomien til at genopsætte og turnere.

Der kunne skabes mere bæredygtige produktioner ved at forbedre mulighederne for at komme ud i hele landet. Inden for begge områder er der en geografisk koncentration af scener og kunstnere omkring København. Især dansen er meget koncentreret omkring hovedstaden og til dels Aarhusområdet.

En række aktører efterlyser en mere strategisk udvikling med bedre infrastruktur og bæredygtige produktionsvilkår, hvor der arbejdes målrettet med at skabe grundlag for flere opførelsesmuligheder og for kunstneriske arbejdspladser i hele landet.

Ustabile arbejdsvilkår

Lave indkomster, ulønnet arbejde og usikre ansættelser præger både dans og musikdramatik. Mange kunstnere arbejder fra projekt til projekt uden økonomisk sikkerhed eller mulighed for langsigtet planlægning, hvilket gør det vanskeligt at skabe stabile karriereveje. Inden for begge områder må en stor del af kunstnerne supplere deres indtægter med dagpenge og/eller arbejde uden for deres kunstfelt.

Lidt over halvdelen af de musikdramatiske kunstnere har deres hovedindtægt fra arbejde inden for deres kunstfelt, mens der inden for dansen er flere kunstnere, som hovedsageligt klarer sig med den indtægt, de får fra deres kunstneriske arbejde. Det kan hænge sammen med, at der er flere selvproducerende kunstnere inden for dansen end musikdramatikken, og at mange derfor også står med administrations-, ledelses- og finansieringsopgaver, der optager tid og mindsker fleksibilitet. Inden for begge områder er der stor opmærksomhed på, at der bør skabes bedre arbejdsvilkår og mere bæredygtige rammer for produktion.

Resultater for dans

Nedenfor opsummeres analysens hovedresultater specifikt for dans.

- Især samtidsdansen er inde i en positiv, kunstnerisk udvikling, og ifølge de foretagne interviews er der i højere grad end tidligere en vilje til at nå et bredere publikum og til at samarbejde. Således er der inden for samtidsdansen etableret et netværk og en dialog mellem de centrale institutioner og de frie kunstnere, der sammen arbejder for at styrke og udvikle dansen. Der er i dag meget lidt samspil mellem balletten og de moderne danseformer samtidsdans og street/club dance.
- Den kunstneriske mangfoldighed er stor, hvilket bidrager til en løbende udvikling af området, som i disse år særligt viser sig ved, at dansen fylder mere i tværestetiske projekter og cross-overs mellem genrer.
- De største udfordringer består i manglende økonomisk bæredygtighed, blandt andet fordi produktionerne vises få gange og for relativt få tilskuere. Derudover er kunstnerens arbejdsvilkår udfordrende, da lønningerne er lave og mange også udfører ulønnet arbejde. 43% af de koreografiske kunstnere tjener under 200.000 kr. årligt fra deres kunstneriske virke inden for dans.
- Arbejdsvilkår og karrieremuligheder bidrager til overvejelser blandt de koreografiske kunstnere om karriereskifte. Samtidig bekymrer mere end halvdelen (54%) sig om, hvorvidt de kan fortsætte deres kunstneriske virke inden for dansen, når de bliver ældre.
- Feltet har en meget høj international orientering. 41% har udenlandsk uddannelse, og mange arbejder eller turnerer i udlandet.

Resultater for musikdramatik

Nedenfor opsummeres analysens hovedresultater specifikt for musikdramatik.

- Musikdramatikken har en bred publikumsappel, og der er i branchen et stort ønske om at bruge interessen for musikdramatikken til at skabe kunstnerisk udvikling og flere eksperimenter.
- Musikdramatik omfatter både klassiske genrer (opera) og nyere former (musicals, musikteater, og teaterkoncerter). Der er en tydelig opdeling mellem opera og øvrig musikdramatik, men også en bevægelse mod flere tværestetiske formater. Musikdramatikken befinder sig mellem musik og scenekunst, og kunstnerne ser sig både som en del af musikområdet og scenekunstområdet.
- Musikdramatikken er institutionelt forankret på en række store og små statsstøttede institutioner. På de statsstøttede teatre udgør musikdramatikken ca. 15% af produk-

tionerne. Inden for musical findes en række kommercielle producenter uden for den statsstøttede struktur.

- Forestillingerne er ofte store produktioner med mange medvirkende. Der ligger en udfordring i, at såvel nye produktioner som genopsætninger ofte er forbundet med høje omkostninger, samtidig med at der er en begrænset støttestruktur til nyproduceret musikdramatik.
- De fleste musikdramatiske kunstnere er uddannet i Danmark (musikkonservatorier, Operaakademiet, Den Danske Scenekunstscole), mens 20% har uddannelse fra udlandet.
- For mange af de musikdramatiske kunstnere er det svært at finde arbejde inden for branchen, og netværk spiller en stor rolle for at få jobs. Arbejdsvilkår, jobmuligheder mv. resulterer i, at 23% har overvejet at skifte karriere inden for det seneste år. 64% af kunstnerne tjener under 300.000 kr. årligt fra deres kunstneriske virke inden for musikdramatik.

Perspektiver

Der er et betydeligt potentiale for, at både dans og musikdramatik kan styrke deres udvikling og nå et bredere publikum. Det forudsætter en mere sammenhængende struktur og bedre rammer for produktion og præsentation såvel som for karriereudvikling.

- Strukturelt har dans og musikdramatik overordnet set de samme rammer. Fx er de begge inkluderet i den statslige scenekunststruktur, hvor de begge har færre ressourcer og specialiserede institutioner end skuespillet har.
- Begge scenekunstformer er internt opdelt i en klassisk og en moderne form, der kun i begrænset omfang interagerer med hinanden. Den begrænsede interaktion og de meget forskellige vilkår gør det svært at skabe kunstnerisk og publikumsmæssig udvikling gennem samarbejder på tværs af den klassiske og moderne dans og musikdramatik.
- Inden for begge genrer er der et udtalt ønske om mere bæredygtige produktionsformer. Det gælder i forhold til den enkelte kunstners arbejdsvilkår og indtjeningsmuligheder, men det gælder også ift. produktionerne, hvor der især efterspørges bedre muligheder for turné og genopsætning – og inden for musikdramatikken også mulighed for at eksperimentere mere. Især i interviewene efterlyses støtte- og finansieringsmodeller, der er mindre fokuserede på produktivitet. Som det er i dag, er der krav om produktion af nye forestillinger indbygget både i driftsstøtten til institutionerne såvel som i finansieringen af produktioner i det frie felt. Der er dog spæde tendenser i retning af, at det er ved at ændre sig.
- Både dansen og musikdramatikken bidrager til, at man i Danmark har et bredt og tilgængeligt udbud af scenekunst. De indgår i et scenekunsthelt, som overordnet set stagnerer publikumsmæssigt. Den bredde, som dansen og musikdramatikken bidrager til, kan potentielt være med til at gøre scenekunsten mere appellerende, så den dermed når ud til et større og bredere publikum.

Viden

Undersøgelsen er den første af sin art, hvorfor rapporten primært tegner et her-og-nu billede af situationen – dog med et blik cirka 10 år tilbage i tid inden for de områder, hvor der er tilgængelige data. Til denne undersøgelse er der indsamlet data, som ikke findes tilsvarende for scenekunsten generelt. Derfor kan de her i undersøgelsen afdækkede vilkår for dansen og musikdramatikken ikke p.t. sammenlignes med scenekunsten generelt.

Baggrund

Formål

Augustinus Fonden har bestilt undersøgelsen, fordi fonden hvert år yder et markant bidrag til dansk scenekunst med vægt på dans og musikdramatik. I perioden 2020-2024 bevilgede fonden i alt 138,5 mio. kr. til scenekunstmrådet, svarende til i gennemsnit 27,7 mio. kr. pr. år.

Det er afgørende for fonden at arbejde med udgangspunkt i et opdateret vidensgrundlag. Dans og musikdramatik er en del af det samlede scenekunstmråde, men områderne er kun i begrænset omfang blevet systematisk undersøgt.

Den viden, som bliver skabt med støtte fra Augustinus Fonden, skal ud at leve i samfundet og de relevante fagmiljøer, inspirere til refleksion og bidrage til udvikling. Derfor har Augustinus Fonden fået udarbejdet dette resumé af den forskningsbaserede undersøgelse for at sætte den store mængde af indsamlet viden på kort form.

Metode og datagrundlag

Undersøgelsen er forskningsbaseret og eksternt fagfællebedømt. Undersøgelsen bygger på både kvantitative og kvalitative data og kombinerer analyser af statistisk materiale og spørgeskemadata med dybdegående interviewindsigter. Datagrundlaget er baseret på en spørgeskemaundersøgelse blandt udøvende kunstnere (317 besvarelser) samt i alt 52 interviews med kunstnere, institutioner, producenter og øvrige nøglepersoner på tværs af de to felter. Derudover indgår register- og publikumsdata, som er med til at give et samlet billede af de kunstneriske, økonomiske og strukturelle forhold for dans og musikdramatik i Danmark.

Leverandør

Augustinus Fonden har bestilt og finansieret undersøgelsen, der er gennemført af Center for Kulturevaluering ved Aarhus Universitet i 2024-2025.